

dat de gehanteerde beoordelingssystematiek ook door een Duitse rechter is getoetst. Daarmee valt er dus wel het nodige af te dingen op deze conclusies van de ABRvS. Wellicht biedt deze uitspraak aan de andere kant wel mogelijkheden voor het ontwikkelen voor een soortgelijke beoordelingsmethode voor Nederlandse Natura 2000-gebieden....

Cumulatie met plannen

18. Een laatste aspect van de lange uitspraak waarvoor ik, in deze ook al omvangrijke noot, nog aandacht wil vragen is de wijze waarop effecten van het project met (ontwerp-)bestemmingsplannen gecumuleerd moeten worden. Art. 19f lid 1 Nbw – en ook art. 6 lid 3 Habitatrichtlijn – bepaalt simpelweg dat effecten van het voorgenomen project of plan in combinatie met ‘andere plannen en projecten’ beoordeeld dienen te worden. Onder plannen in de zin van de Habitatrichtlijn en de Nbw worden ook bestemmingsplannen begrepen. Tot op heden was het de vraag of effecten van een project ook gecumuleerd zouden moeten worden met bestemmingsplannen, in het bijzonder omdat het enkele feit dat een bestemmingsplan een bepaalde ontwikkeling toestond nog niet betekende dat deze ontwikkeling ook daadwerkelijk zou worden gerealiseerd.

19. Tot de uitspraak van 16 april had de ABRvS zich hier nog niet over uitgesproken. Onder verwijzing naar de uitspraak van 30 oktober 2013 (nr. 201203812), waarin de ABRvS duidelijk beschrijft met welke projecten bij de cumulatieve beoordeling rekening moet worden gehouden, stelt de ABRvS nu vast dat terecht geen rekening is gehouden met (ontwerp-)bestemmingsplannen. De achterliggende reden daarbij is dat bestemmingsplannen weliswaar een planologische grondslag kunnen bieden voor projecten waarvoor een Nbw-vergunning noodzakelijk is, maar dat voor dergelijke projecten, zolang geen Nbw-vergunning is verleend, nog nadere besluitvorming is vereist. In lijn met de uitspraak van 30 oktober 2013 is dan dus de conclusie dat de ontwikkelingen die met een dergelijke bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt, zijn aan te merken als een onzekere toekomstige gebeurtenis. Dit is voor de praktijk een belangrijke – en praktische – uitkomst.

Afronding

20. De uitspraak van de ABRvS van 16 april 2014 en het arrest van het HvJ EU van 15 mei 2014 maken het natuurbeschermingsrecht weer een stukje meer ‘compleet’, en ook weer wat ingewikkelder. De ABRvS deed een tussenuitspraak. Dat heeft te maken met het feit dat een aantal Nederlandse Natura 2000-gebieden (Liefdingshoek en Drouwenerzand) niet bij de effectbeoordeling was betrokken. Ook was ontoereikend onderzoek gedaan naar de gevolgen van de toename van kwik als gevolg van het vergunde project. Verweerders hebben 26 weken gekregen om deze gebreken te herstellen. In de tussentijd zal de ABRvS zich waarschijnlijk, in andere procedures die in afwachting van de prejudiciële procedure zijn aangehouden, uitspreken over het arrest van het HvJ EU. Wordt vervolgd...

M.M. Kaajan

M en R 2014/113

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State 23 april 2014, nr. 201307589/1/R2
(Hagen, Kranenburg, Uylenburg)
m.nt. M.A.A. Soppe

(art. 7.2 Wm; onderdeel A en onderdeel D, categorie 11.3, bijlage Besluit milieueffectrapportage)

ECLI:NL:RVS:2014:1467

‘Opzet en vormgeving’-criterium; geringe wijziging planologische regeling voor bestaand industrieterrein behelst geen wijziging in de zin van Besluit m.e.r.

Niet in geschil is dat het bestaande industrieterrein een netto-oppervlakte van 130 ha heeft. Nu het voorliggende bestemmingsplan een in beginsel conserverend plan betreft waarbij het bestaande industrieterrein niet wordt vergroot, moet worden geoordeeld dat van aanleg of uitbreiding van een industrieterrein in dit geval geen sprake is. De Afdeling ziet zich derhalve nog voor de vraag gesteld of hier sprake is van wijziging van een industrieterrein. Zoals de raad heeft aangevoerd, is ten opzichte van de vorige planologische regimes bij recht de bouwhoogte vergroot. Door middel van een afwijkingsprocedure is het daarnaast toegestaan om het bebouwingspercentage te vergroten. De raad heeft zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat deze verruimde bouw mogelijkheden zodanig ondergeschikt zijn dat in dit geval van wijziging van een industrieterrein als bedoeld in het Besluit m.e.r. geen sprake is. In dit verband is van belang dat de opzet en vormgeving van het industrieterrein door de genoemde bouw mogelijkheden nauwelijks zullen wijzigen. Ter zitting heeft Raoudi Holding B.V. nog gewezen op twee kleine uitbreidingen van het industrieterrein. Nu zij dit betoog niet heeft onderbouwd en de juistheid hiervan niet eenvoudig kan worden vastgesteld, laat de Afdeling dit betoog buiten beschouwing. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de raad derhalve terecht geen aanleiding gezien een m.e.r.-beoordeling uit te voeren.

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Jamal Raoudi Holding B.V. en J. Raoudi, gevestigd onderscheidenlijk wonend te Harderwijk (hierna tezamen in enkelvoud: Raoudi Holding B.V.),
  2. de vennootschap onder firma Babyhuys v.o.f., gevestigd te Harderwijk, waarvan de vennoten zijn F.H. Huys en J.J. Huys-Nijhoff, en anderen (hierna tezamen in enkelvoud: Babyhuys v.o.f.),
  3. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Verbrugh Vastgoed B.V., gevestigd te Harderwijk, appellanten,
- en
de raad van de gemeente Harderwijk, verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 4 juli 2013, kenmerk 13.00314, heeft de raad het bestemmingsplan "Lorentz I en II 2013" vastgesteld.

Tegen dit besluit hebben Raoudi Holding B.V., Babyhuys v.o.f. en Verbrugh Vastgoed B.V. beroep ingesteld.

[...]

Overwegingen

Toetsingskader

1. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan heeft de raad beleidsvrijheid om bestemmingen aan te wijzen en regels te geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De Afdeling toetst deze beslissing terughoudend. Dit betekent dat de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden beoordeelt of aanleiding bestaat voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening. Voorts beoordeelt de Afdeling aan de hand van de beroepsgronden of het bestreden besluit anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht.

Het plan

2. Het plan strekt tot actualisering van de planologische regeling voor het bedrijventerrein Lorentz dat is gelegen ten noorden van Harderwijk, aan het Veluwemeer. Daarnaast is met het plan beoogd om de actiepunten uit het "Masterplan Revitalisering bedrijventerrein Lorentz te Harderwijk" uit 2006, gericht op tot intensivering van de bedrijvigheid te realiseren.

Het beroep van Raoudi Holding B.V.

3. Raoudi Holding B.V. kan zich niet verenigen met de bestemmingsregeling voor haar perceel Snelliusstraat 9-11, omdat deze volgens haar een te grote beperking van de gebruiksmogelijkheden van het perceel met zich brengt. Raoudi Holding B.V. betoogt dat de raad de bestaande rechten van het vorige bestemmingsplan had dienen over te nemen, hetgeen met zich brengt dat voor het perceel een ruimere horeca-bestemming geldt. In dit verband brengt zij ook naar voren dat de doeleindenomschrijving in de planregels enkel een cafetaria en zelfstandige kantoren toestaat, nu daarin het woord 'tevens' ontbreekt. Daarnaast is de term "cafetaria" in de planregels onvoldoende duidelijk. Volgens Raoudi Holding B.V. valt voorts niet in te zien waarom zij in haar bestaande rechten wordt beperkt, terwijl op het industrieterrein een zogenoemd facility center door middel van een wijzigingsbevoegdheid kan worden toegestaan.

3.1. De raad stelt zich op het standpunt dat hij de rechten uit het vorige bestemmingsplan "Industriegebied Noord-Oost" uit 1973 als zodanig heeft overgenomen in het voorliggende plan. De verleende omgevingsvergunning voor het bouwen van een verblijfsruimte (cafetaria) en kantoorruimte is volgens de raad als zodanig in het bestem-

mingsplan meegenomen. Ter zitting heeft de raad voorts gesteld dat één facility center met een wijzigingsbevoegdheid is toegestaan om versnippering van functies te voorkomen.

3.2. In de verbeelding rust op het perceel Snelliusstraat 9-11 de bestemming "Bedrijf", alsmede de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf - bedrijfsverzamelgebouw".

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder a, b en c, van de planregels, voor zover hier van belang, zijn deze gronden bestemd voor bedrijven behorend tot categorie 1 tot en met 5.3 welke zijn opgenomen in de Staat van bedrijfsactiviteiten, detailhandel als ondergeschikte nevenactiviteit en industriële kantoren.

Ingevolge lid 3.1, onder l, zijn de gronden ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf - bedrijfsverzamelgebouw" bestemd voor een cafetaria, uitsluitend op de begane grond, en zelfstandige kantoren, uitsluitend op de verdiepingen.

Ingevolge artikel 14, eerste lid, zijn burgemeester en wethouders bevoegd de bestemming "Bedrijf" en "Gemengd" te wijzigen ten behoeve van één facility center waarin een combinatie van minimaal drie van de volgende functies is toegestaan: 1. vergadercentrum met bijbehorende voorzieningen; 2. horeca zoals een broodjeszaak of lunchroom; 3. kantoor; 4. maatschappelijke voorzieningen; 5. detailhandel; 6. fitness.

3.3. In het vorige plan "Industriegebied Noord-Oost" uit 1973 gold voor het perceel de bestemming "Bijzondere bedrijven".

Ingevolge artikel 7, eerste lid, aanhef, van de planvoorschriften van dat plan, waren de gronden bestemd voor bedrijven en diensten van verzorgende aard, zoals een café-restaurant en kantoren (waaronder geldkantoren), alsmede voor toonzalen, postorderbedrijven, een bedrijfsgeneeskundige dienst en dergelijke, met de daarbij behorende gebouwen, andere bouwwerken (waaronder een weegbrug) en andere werken (waaronder industriestraten).

3.4. Vast staat dat op 9 februari 2012 aan Raoudi Holding B.V. voor haar perceel een omgevingsvergunning voor het bouwen is verleend ten behoeve van een verblijfsruimte (cafetaria) en kantoorruimte. De Afdeling stelt vast dat dit vergunde gebruik, gelet op hetgeen in artikel 3, lid 3.1, onder l, van de planregels staat, als zodanig in het bestemmingsplan is opgenomen. In de begripsomschrijving van de in geding zijnde planregels is, zoals Raoudi Holding B.V. terecht stelt, weliswaar geen definitie gegeven van het begrip "cafetaria", maar naar het oordeel van de Afdeling is de betekenis van deze term in dit geval voldoende duidelijk. In dit verband is van belang dat de raad ter zitting heeft toegelicht dat hieronder 'het bieden van eetgelegenheden' dient te worden verstaan.

Ten aanzien van het standpunt dat de gebruiksmogelijkheden op het perceel ten onrechte zouden zijn beperkt door

het ontbreken van het woord 'tevens' in artikel 3, lid 3.1, onder l, van de planregels, wordt als volgt overwogen. Met het woord 'tevens' zou volgens Raoudi Holding B.V. duidelijk worden gemaakt dat naast de algemene doeleinden, zoals omschreven in lid 3.1, onder a, b en c, tevens een cafetaria en zelfstandige kantoren zijn toegestaan. De raad heeft ter zitting toegelicht dat de regeling aldus dient te worden begrepen dat, indien een bepaalde aanduiding aan gronden is toegekend, het daarmee toegestane gebruik is toegestaan naast de algemene doeleinden, zoals omschreven in lid 3.1, onder a, b en c. Dat is anders in het geval het woord 'uitsluitend' zou zijn gebruikt. Nu het woord 'uitsluitend' in artikel 3, lid 3.1, onder l, van de planregels ontbreekt, heeft de raad zich terecht op het standpunt gesteld dat op het perceel van Raoudi Holding B.V. ook de algemene doeleinden, zoals omschreven in lid 3.1, onder a, b en c, zijn toegestaan. Van de gevreesde beperking is in zoverre dan ook geen sprake.

Met betrekking tot de stelling dat de planregeling een beperking met zich brengt ten opzichte van het vorige bestemmingsplan "Industriegebied Noord-Oost", wat daar verder ook van zij, overweegt de Afdeling dat de raad er in dit geval voor heeft kunnen kiezen dat bepaalde functies slechts worden toegestaan door middel van de wijzigingsbevoegdheid in artikel 14 van de planregels. De raad heeft ter zitting toegelicht dat versnippering van de in artikel 14 genoemde functies ongewenst is en met de wijzigingsbevoegdheid juist kan worden bewerkstelligd dat die functies worden geconcentreerd. De Afdeling acht het vorenstaande niet onredelijk. Voor zover er al ruimere mogelijkheden bestonden, heeft Raoudi Holding B.V. niet aannemelijk gemaakt dat zij concrete plannen had om van de mogelijkheden onder het vorige plan gebruik te maken. Gelet op het vorenstaande kon de raad in redelijkheid aansluiten bij het feitelijke gebruik op het perceel, zoals ook was vergund in de omgevingsvergunning van 9 februari 2012.

Het betoog faalt.

(...)

5. Raoudi Holding B.V. betoogt dat ten onrechte niet is beoordeeld of een milieu-effectrapportage had moeten worden uitgevoerd. Zij voert aan dat het terrein de 75 ha overschrijdt en in het plan een aantal mogelijk nadelige wijzigingen is voorzien.

5.1. De raad betoogt dat het relativiteitsvereiste, als neergelegd in artikel 8:69a van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), zich ertegen verzet dat Raoudi Holding B.V. zich kan beroepen op de normen in de Wet milieubeheer met betrekking tot het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling. Voorts stelt de raad zich op het standpunt dat in dit geval een m.e.r.-beoordeling niet noodzakelijk was, omdat hier geen sprake is van een wijziging van een industrieterrein.

5.2. Ingevolge artikel 7.2, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wet milieubeheer worden bij algemene maatregel van bestuur de activiteiten aangewezen ten aanzien waar-

van het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben.

Ingevolge het vierde lid worden terzake van de activiteiten, bedoeld in het eerste lid, onder b, de categorieën van besluiten aangewezen in het kader waarvan het bevoegd gezag krachtens de artikelen 7.17 en 7.19 moet beoordelen of die activiteiten de in dat onderdeel bedoelde gevolgen hebben, en indien dat het geval is, bij de voorbereiding waarvan een milieueffectrapport moet worden gemaakt.

Ingevolge artikel 2, tweede lid, van het Besluit milieueffectrapportage (hierna: Besluit m.e.r.) worden als activiteiten als bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onder b, van de Wet milieubeheer aangewezen de activiteiten die behoren tot een categorie die in onderdeel D van de bijlage is omschreven.

Ingevolge het vierde lid worden als categorieën van besluiten als bedoeld in artikel 7.2, derde en vierde lid, van de Wet milieubeheer aangewezen de categorieën die in kolom 4 van onderdeel C onderscheidenlijk onderdeel D van de bijlage zijn omschreven.

In onderdeel D van de bijlage wordt in categorie 11.3 als activiteit aangewezen de aanleg, wijziging of uitbreiding van een industrieterrein in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van 75 hectare of meer.

In kolommen 3 en 4 van onderdeel D, categorie 11.3, is bij deze activiteiten onder meer het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: de Wro) aangewezen.

In onderdeel A, tweede lid, van de bijlage wordt mede verstaan onder wijziging: een reconstructie of verandering anderszins van aangelegde werken, ingerichte gebieden of bestaande inrichtingen.

5.3. Niet in geschil is dat het bestaande industrieterrein een netto-oppervlakte van 130 ha heeft. Nu het gaat om een in beginsel conserverend plan waarbij het bestaande industrieterrein niet wordt vergroot, moet worden geoordeeld dat van aanleg of uitbreiding van een industrieterrein in dit geval geen sprake is. De Afdeling ziet zich derhalve nog voor de vraag gesteld of hier sprake is van wijziging van een industrieterrein. Zoals de raad heeft aangevoerd, is ten opzichte van de vorige planologische regimes bij recht de bouwhoogte vergroot. Door middel van een afwijkingsprocedure is het daarnaast toegestaan om het bebouwingspercentage te vergroten. De raad heeft zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat deze verruimde bouw-mogelijkheden zodanig ondergeschikt zijn dat in dit geval van wijziging van een industrieterrein als bedoeld in het Besluit m.e.r. geen sprake is. In dit verband is van belang dat de opzet en vormgeving van het industrieterrein door de genoemde bouw-mogelijkheden nauwelijks zullen wijzigen. Ter zitting heeft Raoudi Holding B.V. nog gewezen op twee kleine uitbreidingen van het industrieterrein. Nu zij dit betoog niet heeft onderbouwd en de juistheid hiervan

niet eenvoudig kan worden vastgesteld, laat de Afdeling dit betoog buiten beschouwing. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de raad derhalve terecht geen aanleiding gezien een m.e.r.-beoordeling uit te voeren.

Het betoog faalt. Gelet hierop behoeft het betoog van de raad, dat artikel 8:69a van de Awb aan de vernietiging van het plan in de weg staat, geen bespreking meer.

(...)

7. Gelet op het voorgaande in 4.2 is het beroep van Raoudi Holding B.V. gegrond. De conclusie is dat het besluit, voor zover de raad ter plaatse van het perceel Snelliusstraat 9-11 niet heeft voorzien in de mogelijkheid een dienstwoning te realiseren, is genomen in strijd met artikel 3:46 van de Awb. Het plan dient in zoverre te worden vernietigd.

(...)

Het beroep van Babyhuys v.o.f.

9. Babyhuys v.o.f. exploiteert een grootschalige detailhandelzaak aan Industrieweg 26. Zij kan zich er niet mee verenigen dat de raad op haar perceel uitsluitend detailhandel in de vorm van babyartikelen en kinderkamers heeft toegestaan. Niet valt in te zien wat de ruimtelijke relevantie van deze beperking is ten opzichte van andere vormen van (volumineuze) detailhandel, zo voert Babyhuys v.o.f. aan. Hieruit vloeit voort dat zij zich evenmin kan verenigen met de uitsterfregeling voor detailhandel en de wijzigingsbevoegdheid om de detailhandelsaanduiding van de verbeelding te verwijderen.

9.1. De raad stelt zich op het standpunt dat gelet op gemeentelijk beleid op het industrieterrein Lorentz zoveel mogelijk ruimte dient te worden geboden aan industriële bedrijvigheid. In het voorliggende bestemmingsplan heeft de raad er daarom voor gekozen om de bestaande functies, die niet binnen dit uitgangspunt passen, te voorzien van een maatbestemming. Het opnemen van een uitsterfregeling en een wijzigingsbevoegdheid sluit volgens de raad daarbij aan.

9.2. In de verbeelding is het perceel bestemd voor "Bedrijf". Het perceel is daarnaast aangeduid als "specifieke vorm van detailhandel - 3".

Ingevolge artikel 3, lid 3.1, aanhef en onder a, van de planregels, zijn de voor "Bedrijf" aangewezen gronden bestemd voor bedrijven behorend tot categorie 1 tot en met 5.3 welke zijn opgenomen in Bijlage 1 Staat van bedrijfsactiviteiten.

Ingevolge lid 3.1, onder d, aanhef en sub 1 en sub 1 (lees: 2), is ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van detailhandel - 3" tevens de detailhandelsvorm babyartikelen en kinderkamers, zowel op de begane grond, als de eerste verdieping, toegestaan, met dien verstande dat het verkoopvloeroppervlak niet meer mag bedragen dan 2.700 m².

Ingevolge lid 3.1, onder d, aanhef en sub 3 (lees: 4), geldt voorts dat indien het gebruik zoals bedoeld onder 1 t/m 3

gedurende minimaal één jaar is gestaakt, de gronden niet meer in gebruik mogen worden genomen ten behoeve van detailhandel, zoals is weergegeven onder sub 1, met dien verstande dat deze bepaling niet geldt voor het gebruik ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van detailhandel - 2".

Ingevolge lid 3.6, aanhef en onder a, zijn burgemeester en wethouders bevoegd het plan te wijzigen ten behoeve van het verwijderen van de detailhandelsfunctie ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van detailhandel - 1", dan wel het achtergevoegde cijfer dat ter plaatse van toepassing is, mits de detailhandelfunctie duurzaam beëindigd is.

9.3. Ten aanzien van de gestelde beperking van de gebruiksmogelijkheden van Babyhuys v.o.f. wordt als volgt overwogen. Vast staat dat het huidige gebruik als meubelshowroom ten behoeve van baby- en tienerkamers op 14 juli 1998 mogelijk is gemaakt met een binnenplanse vrijstelling. Voorts staat vast dat de detailhandel - behoudens enkele niet aan de orde zijnde uitzonderingen - niet was toegestaan in het plan "Partiële wijziging van de voorschriften van diverse bestemmingsplannen gelegen binnen het industriegebied Noord-Oost" uit 2002. Met de maatbestemming in het huidige plan heeft de raad het huidige gebruik als zodanig wensen te bestemmen.

Babyhuys v.o.f. kan aan de vergunning uit 1998 geen rechten ontlenen om op het perceel andere vormen van (volumineuze) detailhandel uit te oefenen. Deze vergunning biedt haar slechts de mogelijkheid om ter plaatse een meubelshowroom ten behoeve van baby- en tienerkamers te exploiteren. De Afdeling acht het in dit geval niet onredelijk dat de raad belang heeft gehecht aan het uitvoeren van het gemeentelijke beleid dat reeds in het vorige plan was opgenomen, alsmede in het Masterplan Revitalisering Lorentz van 18 oktober 2006 en de notitie "Beleidskeuzen t.b.v. voorontwerp bestemmingsplan Lorentz 1 en 2" van 8 februari 2011. Met dit beleid is er immers voor gekozen om op het bedrijventerrein ruimte te geven aan bedrijven, waarbij de focus dient te liggen op industriële bedrijvigheid, logistiek en groothandel en detailhandel is daarbij - behoudens bestaande detailhandel - niet toegestaan. Gelet op het vorenstaande heeft de raad bij de afweging van de belangen geen doorslaggevend gewicht hoeven toekennen aan het belang van Babyhuys v.o.f. bij het toestaan van andere vormen van (volumineuze) detailhandel op haar perceel.

Het betoog faalt.

9.4. Wat betreft de uitsterfregeling voor detailhandel en de wijzigingsbevoegdheid overweegt de Afdeling dat in de plantoelichting staat dat de aanduidingen voor specifieke detailhandel alleen gelden zolang de gronden ook daadwerkelijk als zodanig in gebruik zijn. Via een uitsterfregeling wordt het voor de specifiek aangeduide detailhandelsbedrijven mogelijk gemaakt dat indien het gebruik voor detailhandel gedurende minimaal één jaar is gestaakt, de gronden niet meer in gebruik mogen worden genomen ten behoeve van detailhandel. Uitzondering hierop vormen de

detailhandelsbedrijven van zogenaamde ABC-goederen. Indien het gebruik van deze gronden overeenkomstig de aanduiding duurzaam beëindigd is, mag de betreffende aanduiding worden verwijderd. Het begrip 'duurzaam beëindigd' betekent volgens de plantoelichting dat de functie gedurende een jaar niet meer wordt uitgevoerd en dat er ook geen doorstart zal plaatsvinden. Op het perceel vindt geen activiteit meer plaats met betrekking tot de functie en er zal ook geen activiteit meer plaatsvinden. Ten aanzien van het standpunt van Babyhuys v.o.f. dat de uitsterfregeling niet handhaafbaar is, heeft de raad ter zitting onweersproken gesteld dat verschillende toezichthouders zullen controleren of het gebruik voor detailhandel is beëindigd. Voorts ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de wijzigingsbevoegdheid niet noodzakelijk zou zijn. In dit verband volgt de Afdeling de stelling van de raad ter zitting dat de rechtszekerheid ermee is gebaat dat de aanduiding "specifieke vorm van detailhandel - 1" uit de verbeelding kan worden verwijderd. Gelet hierop heeft de raad er in redelijkheid voor kunnen kiezen dat naast de uitsterfregeling de wijzigingsbevoegdheid geldt voor het perceel Industrieweg 26.

Het betoog faalt.

(...)

(...)

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

- I. verklaart het beroep van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Jamal Raoudi Holding B.V. en J. Raoudi en het beroep van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Verbrugh Vastgoed B.V. gegrond (...);
- II. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente Harderwijk van 4 juli 2013, kenmerk 13.00314, tot vaststelling van het bestemmingsplan "Lorentz I en II 2013", voor zover het betreft:
  - a. het niet voorzien in de mogelijkheid een dienstwoning te realiseren ter plaatse van het perceel Sneliusstraat 9-11,
  - b. het niet voorzien in een uitzondering voor de percelen Lorentzstraat 1a en Marie Curiestraat 2b in de wijzigingsbevoegdheid in artikel 3, lid 3.6, onder a, van de planregels;
- III. bepaalt dat
  - a. de rechtsgevolgen van het besluit, wat betreft het onder II., onder a., genoemde in stand blijven;
  - b. aan artikel 3, lid 3.6, onder a, van de planregels wordt toegevoegd: "Het vorenstaande is niet van toepassing op het perceel Lorentzstraat 1a/Marie Curiestraat 2b.";
- IV. bepaalt dat deze uitspraak in de plaats treedt van het besluit voor zover het betreft onderdeel III, onder b;

- V. draagt de raad van de gemeente Harderwijk op om binnen vier weken na verzending van deze uitspraak ervoor zorg te dragen dat onderdeel III, onder b, verwerkt wordt in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening www.ruimtelijkeplannen.nl;
- VI. verklaart het beroep van de vennootschap onder firma Babyhuys v.o.f. en anderen, ongegrond;

(...)

Noot

1. Deze uitspraak handelt over het bestemmingsplan 'Lorentz I en II 2013'. Dat plan voorziet in een actuele planologische regeling voor het bestaande industrieterrein Lorentz in Harderwijk. De omvang van het industrieterrein bedraagt netto 130 hectares. Het bestemmingsplan heeft een hoofdzakelijk conserverend karakter waarbij het bestaande industrieterrein niet wordt vergroot. Wel is de maximale bouwhoogte ten opzichte van de vorige planologische regimes bij recht vergroot. Daarnaast is het door middel van een afwijkingsprocedure toegestaan om het bebouwingspercentage te vergroten. Een appellant betoogt dat het bestemmingsplan om die reden voorziet in de wijziging van een industrieterrein met een omvang van meer dan 75 hectares en dat het bestemmingsplan dientengevolge m.e.r.-beoordelingsplichtig was.
2. In onderdeel D onder 11.3 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. (hierna: D-11.3) is als activiteit aangewezen de aanleg, wijziging of uitbreiding van een industrieterrein. Daarbij geldt een drempelwaarde van 75 hectares. In onderdeel A onder 2 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. is aangegeven dat de term wijziging mede ziet op een reconstructie of verandering anderszins van aangelegde werken, ingerichte gebieden of bestaande inrichting. Gelet op deze bepalingen zou er best wat voor te zeggen zijn dat het bestemmingsplan ziet op de wijziging van een industrieterrein met een omvang van meer dan 75 hectares waardoor er een m.e.r.-beoordelingsplicht zou gelden. De Afdeling oordeelt evenwel dat de verruimde bebouwingsmogelijkheden zodanig ondergeschikt zijn dat in dit geval van een wijziging van een industrieterrein als bedoeld in het Besluit m.e.r. geen sprake is en er derhalve geen m.e.r.-beoordelingsplicht bestond vanwege D-11.3. De Afdeling kent daarbij betekenis toe aan het gegeven dat de opzet en de vormgeving van het industrieterrein door de nieuwe bebouwingsmogelijkheden nauwelijks zullen wijzigen. In de praktijk zal waarschijnlijk nogal eens discussie gaan ontstaan over dit nieuwe 'opzet en vormgeving'-criterium dat naar ik logischerwijs aanneem relevant is voor alle categorieën activiteiten in de onderdelen C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. waarin in kolom 1 wordt gesproken over de 'wijziging'. Van een gewijzigde opzet en vormgeving lijkt in ieder geval sprake te zijn wanneer in een nieuw bestemmingsplan voor een (deels) bestaand recreatiepark de mogelijkheid wordt geschapen om bestaande mobiele kampeervoertuigen, stacaravans en zomerhuisjes te vervangen door grotere chalets en recre-

atiewoningen. Dat lijkt mij te kunnen worden afgeleid uit de uitspraak AbRvS 26 juni 2013, JM 2013/118, m.nt. Hoevenaars.

M.A.A. Soppe

M en R 2014/114

Hof Arnhem-Leeuwarden 23 april 2014, nr. ks 21-001134-13 (Van Schuijlenburg, Anjewierden, Beswerda) m.nt. E. Broeren

(Richtlijn 91/414/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 15 juli 1991 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen; art. 20 en art. 129 zesde lid Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden; Regeling uitzondering bestrijdingsmiddelen)

ECLI:NL:GHARL:2014:3361

Strafzaak (vrijspraak) over het gewasbeschermingsmiddel Topsprout (werkzame stof D-carvon)

Verdachte wordt vrijgesproken van het (opzettelijk) op de markt brengen, voorhanden hebben, in voorraad hebben en binnen Nederland brengen en of gebruiken van het gewasbeschermingsmiddel Topsprout, bevattende de werkzame stof D-carvon welke is verkregen uit de olie van karwijzaad. Niet kan worden bewezen dat dit gewasbeschermingsmiddel ten tijde van het tenlastegelegde niet ingevolge de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden was toegelaten. Het beroep dat de advocaat-generaal doet op doorwerking van EU recht ten nadele van verdachte wordt verworpen.

Achtergrond

Arrest van de economische kamer gewezen op het hoger beroep, ingesteld tegen het vonnis van de economische politierechter in de rechtbank Zwolle-Lelystad van 17 augustus 2012 met parketnummer 07-994519-11 in de strafzaak tegen [verdachte], geboren te [geboorteplaats] op [1977], wonende te [woonplaats], [adres]. De verdachte heeft tegen het hiervoor genoemde vonnis hoger beroep ingesteld.(...) Het hof heeft kennisgenomen van de vordering van de advocaat-generaal, strekkende tot vernietiging van het vonnis waarvan beroep en veroordeling van verdachte ter zake van het ten laste gelegde misdrijf tot een geldboete van € 2.500,=, subsidiair 35 dagen hechtenis. Deze vordering is na voorlezing aan het hof overgelegd. (..)

Het vonnis waarvan beroep

Het hof zal het vonnis waarvan beroep vernietigen en opnieuw rechtdoen.

De tenlastelegging

Aan verdachte is tenlastegelegd dat:

hij op één of meer tijdstippen in de periode van 1 januari 2010 tot en met 11 maart 2011 te [plaats], gemeente [gemeente], opzettelijk Topsprout, bevattende de werkzame stof Carvon, althans een gewasbeschermingsmiddel of een biocide op de markt heeft gebracht en/of voorhanden heeft gehad en/of in voorraad heeft gehad en/of binnen Nederland heeft gebracht en/of heeft gebruikt, terwijl dat gewasbeschermingsmiddel niet ingevolge de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden was toegelaten.

Overwegingen ten aanzien van het bewijs

Verdachte betwist dat Topsprout een gewasbeschermingsmiddel is.

Het hof verstaat de tenlastelegging aldus dat het daarin voorkomende woord "gewasbeschermingsmiddel" wordt gebezigd in de betekenis die de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden daaraan toekent.

Op grond van de stukken alsmede het verhandelde ter terechtzitting komt het hof tot het oordeel dat Topsprout een gewasbeschermingsmiddel is, als omschreven in het ten tijde van het ten laste gelegde geldende artikel 1, eerste lid, van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden, namelijk een werkzame stof of preparaat dat een of meer werkzame stoffen bevat, namelijk Carvon, bestemd of aangewend om (onder 5e) een ongewenste groei van planten af te remmen of te voorkomen.

Het hof wijst in dit verband op de verklaringen van de gebruikers van Topsprout, [getuige1], [getuige2] en [getuige3], maar ook op de verklaring van verdachte ter terechtzitting van het hof op 28 mei 2013 dat Topsprout met daarin Carvon is bedoeld om het klimaat in de koelcel te beïnvloeden. Deze beïnvloeding leidt ertoe dat de aardappels minder gekoeld hoeven te worden. De koeling van aardappelen is nodig om (ongewenste) kiemvorming te beperken.

Verdachte heeft verder gesteld dat Topsprout (als gewasbeschermingsmiddel) mag worden gebruikt zonder dat daarvoor een toelating is vereist. Hij heeft een beroep gedaan op overgangsrecht.

Het hof stelt op basis van de stukken en het onderzoek ter terechtzitting vast dat Topsprout uitsluitend D-carvon (CAS nummer 2244-16-8) als werkzame stof bevat. Het hof beschouwt de aanduiding met CAS nummer 2244-16-8 in de ter zitting van 28 mei 2013 overgelegde en aan het proces-verbaal van die zitting gehechte pleitnota van de raadsman en het daarachter gevoegde certificaat als kenmerkende verschrijving. D-carvon is verkregen uit de olie van karwijzaad.